

Miina Härma / Sander Pehk /Algorütmid / Anna Haava
Ei saa mitte vaiki olla

Lugupeetud neidudekooride dirigendid!

“Ei saa mitte vaiki olla” uustöötlus kätkeb endas nii eesti naiskooride kõige armastatuma laulu originaalseadet tervikuna kui imekaunist Sander Pehki uut kooriseadet. Tervikuks seob laulu ja idee Pehki ja improvisatsioonilise elektro duo Algorütmid (Mihkel Tomberg ja Roland Karlson) poolt komponeeritud elektrooniline saade.

Laul räägib igavikulisest/ajaülesest armastusest ning uues töötluses on heliloojad lisanud tekstile ja muusikale veel igavikulisema, lausa kosmilise dimensiooni, mis ühendab, vastandab ja ületab ajastuid, muutudes seeläbi nii kaasaegseks kui ajatuks.

Soove ja nõuandeid siin:

Laulu ülesehitus:

Laul koosneb kahest osast, mille vahel on lühike (u40 sek) instrumentaalne vaheosa.

Esimene osa algab traditsiooniliselt a-capella, kokkulepitud tempos.

Esimese osa lõpus loomulik rit, koori viimane akord “fermaadil” kuni saade võtab üle ja dirigent võtab koori ära.

Viimane akord on sõnal “mul” - liigume dirigendi zesti järgi üsna kohe L häälikule, taodeldes võimalikult loomulikku lahendust.

Teises osas liitub koor saatega.

Tempo:

Esimese osa tempo - Andante 70

Teise osa tempo - 58

Palun peame tempodest rangelt kinni. Kuna laulu teine osa on koos elektroonilise saatega, on vaja olla väga kindlalt saateinstrumentidega koos ja samas tempos. (Saade esitatakse laululaval küll otse kuid elektroonilised pillid ei ole nii paindlikud, et läbi teha väga suuri laiendusi.)

Teise osa lõpus on **Meno mosso** ja ka **rit**, sel hetkel kõlab koor a-capella ja mõõdukas laiendus on seega võimalik.

Takti 35 alguses on laienduse tipp, esimene löök (o-led) läheb jagamisele.

Rütm:

Esimeses osas liigub rütm valdavalt kõikides hääldes samades vältustes.

Teises osas on igal häälel valdavalt iseseisev rütmijoonis.

Siinkohal on eriti tähtis kinni pidada tempost ja vältida emotsionaalset lainetamist, eesmärgiga jälle, et teos liiguks kompaktselt ühes meetrumis nii koori - kui saatepartiide vahel.

Tähelepanu nende käikude täpsele sisseastumisele mis algavad mitterõhulisel kaheksandikul (nt. takt 9 altidel - südant; takt 13 altidel - kannelt; takt 15 aldid - ei sind jne).

Sopranitel takti 29 alguses olev kaunistus millest on joon läbi tõmmatud paigutub takti esimese löögi ette, ehk siis tegelikult 28 takti viimase löögi lõppu, võimalikult viimasele hetkele.

NB! Kuula salvestusest näidet.

Kaunistus aga siiski juba tekstil "minu".

Kui näete fraasi lõpus mõnel partiiil 8ndlik pausi, realiseerige see, võimalusena anda antud häälerühmale kiire hingamine uueks energiaks.

Tekst :

Ütleme teksti selgelt, et kõik erinevad liinid oleks kuuldavad ja arusaadavad ka saate taustal. Esimeses ja teises osas on tekst kohati erinevat silbitatud (taktides 17 ja 26 "lauluga").

Fraseerimine ja hingamised:

Esimeses osas liigub muusika 4 takti (viimased kaks 5 takti) kaupa ja iga fraasi lõpus on hingamiseks paus.

Teises osas liiguvad liinid iseseisvalt ja enamasti on hingamiseks nooti kirjutatud samuti pausid. Erandiks on taktid 6 ja 7 mille vahel sopranid võivad kiirelt hingata, selle tarbeks on noodis soprani real ka koma.

Kiirete katkestuste tarvis on noodijoonestiku kohale märgitud koma (nt takt 10 ja 23 - altidel). Pikad noodid hoiame lõpuni : taktis 19 äravõtte pausil, taktis 27 samuti pausil.

Meloodia ja Harmoonia:

Meloodia liigub esimeses osas soprani hääles, teises osas saavad sama meloodiaga soleerida kõik häälerühmad. Harmoonia on erinevates osades küll erinev kuna seaded on kirjutatud erinevatel ajastutel kuid siiski kumab ka uuest seadest läbi tuttav harmooniagamma millele on lisatud kaasaegsemaid värve.

Teist osa silmas pidades võiks kõik koos laulda korduvalt meloodia 4 esimest takti, sest hiljem tuleb see sama tuttav meloodia, mida muidu laulis ainult sopran, kõikidel häälerühmadel oma partiis ette, siis juba soolona.

Esiailgu võib hakata harjutama kahe häälerühma kaupa, leides koos liikuvaid figuure ja liine, hiljem kolme- ja neljahäälselt. Ülejäänud hääli võib klaveril kaasa mängida, kuna tervikharmoonia on väga toetav ja tekitab kiiresti tajutava pildi. Kui aga võimalik proovige partiide selgeks saamisel kohe kokku laulda.

Loodan, et armute sellesse loosse esimesest silmapilgust nagu juhtus minuga.

Ootan Teie kõigiga kohtumist!

Tiiu Sinipalu